

«Ny» vurderingsforskrift – forskrift til opplæringsloven og friskoleloven kap. 3

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Hva er nytt?

- Rent innholdsmessig - få endringer
- Forenklinger
- Språklige endringer
- Omstrukturering
- Tidligere rundskriv om individuell vurdering erstattet med nytt rundskriv (Udir-2-2020)

Individuell vurdering Udir-1-2010

Individuell vurdering i grunnskolen og videregående opplæring etter forskrift til opplæringsloven kapittel 3 (vurderingsforskriften).

Hensikten med rundskriften er å være et oppslagsverk for tolkning av bestemmelsene i forskrift til opplæringsloven kapittel 3.

Individuell vurdering Udir-5-2016

Her finner du merknader til regelverket om vurdering i forskrift til opplæringsloven kapittel 3.

§ REGELVERKS-TOLKINGAR FRÅ UDİR

Individuell vurdering Udir-2-2020

I dette rundskrivet vil du finne informasjon om de enkelte bestemmelsene og endringene som er gjort. Rundskrivet er nytt, men store deler av teksten er hentet fra rundskrivet Udir-5-2016 og Udir-1-2010.

Forskriftens kapittel 3 – inndeling

- I. Generelle føresegner
- II. Undervegsvurdering
- III. Sluttvurdering
- IV. Fritak frå vurdering med karakter
- V. Eksamens
- VI. Dokumentasjon

Generell del - rett til vurdering

UNDERVEISVURDERING

Integrerte og fortløpende vurderinger, halvårsvurdering mv.

SLUTTVURDERING

Standpunkt-karakterer, eksamenskarakterer

DOKUMENTASJON

Vitnemål, kompetansebevis

Forskriften § 3-2
«Elevar har rett til ...»

Generell del - hva er nytt og hva må vi passe på?

Generelle bestemmelser

- Få endringer innholdsmessig
- Endringene er først og fremst ny struktur
- Udir-2-2020 presiserer hva som er nytt og hva som er endret
- Eksempler
  - Formålet med og grunnlaget for vurderingen i fag og i orden/oppførsel er presisert i to nye paragrafer (§§ 3-3 og 3-4) Nytt: «**Kompetansemåla skal forståast i lys av teksten om faget i læreplanen**»
  - Bestemmelsene om fraværsgrense i vgs er flyttet til ny paragraf (§ 3-9)
  - Bestemmelsene som gjelder samtale om utvikling er samlet i en paragraf (§ 3-7)

Underveisvurdering og samtaler med eleven

Elevsamtales

§ 3-7: Eleven har rett til jevnlig dialog med kontaktlæreren om annen utvikling enn den faglige

Konferansetime

§ 4-2: Foreldrene har minst to ganger i året rett til en planlagt og strukturert samtale med kontaktlærer om hvordan eleven arbeider daglig, og om elevens kompetanse i fagene

Foreldresamtale

Fagsamtale

Eleven har rett til en samtale minst en gang i løpet av hvert halvår om egen faglig utvikling

Underveissamtale

§ 3-12 Eleven har rett til halvårsvurdering uten karakter midt i opplæringsperioden og ved slutten av opplæringsåret fra faglærer

Utviklingssamtale

Halvårssamtale

Underveisvurdering

§ 3-10. *Undevegsvurdering i fag*

All vurdering som skjer før avslutninga av opplæringa er undevegsvurdering. Undevegsvurdering i fag skal vere ein integrert del av opplæringa, og skal brukast til å fremje læring, tilpasse opplæringa og auke kompetansen i fag. Undevegsvurderinga kan vere både munnleg og skriftleg.

I undevegsvurderinga i fag skal elevar

- a. delta i vurderinga av eige arbeid og reflektere over eiga læring og faglege utvikling
- b. forstå kva dei skal lære og kva som blir venta av dei
- c. få vite kva dei meistrar
- d. få rettleiing om korleis dei kan arbeide vidare for å auke kompetansen sin.

Undevegsvurderinga skal nyttast til å vurdere om eleven har tilfredsstillande utbytte av opplæringa, jf. [friskolelova § 3-6](#) og [opplæringslova § 5-1](#) og [§ 5-4](#). Elevar med individuell opplæringsplan skal ha undevegsvurdering i samsvar med den opplæringsplanen som er utarbeidd for dei, jf. [friskolelova § 3-6](#) og [opplæringslova § 5-5](#) første ledd.

Underveisvurdering

§ 3-10. *Undevegsvurdering i fag*

All vurdering som skjer før avslutninga av opplæringa er undevegsvurdering. Undevegsvurdering i fag skal vere ein integrert del av opplæringa, og skal brukast til å fremje læring, tilpasse opplæringa og auke kompetansen i fag. Undevegsvurderinga kan vere både munnleg og skriftleg.

- I undevegsvurderinga i fag skal elevar
- a. delta i vurderinga av eige arbeid og reflektere over eiga læring og faglege utvikling
  - b. forstå kva dei skal lære og kva som blir venta av dei
  - c. få vite kva dei meistrar
  - d. få rettleiing om korleis dei kan arbeide vidare for å auke kompetansen sin.

Undevegsvurderinga skal nyttast til å vurdere om eleven har tilfredsstillande utbytte av opplæringa, jf. [friskolelova § 3-6](#) og [opplæringslova § 5-1](#) og [§ 5-4](#). Elevar med individuell opplæringsplan skal ha undevegsvurdering i samsvar med den opplæringsplanen som er utarbeidd for dei, jf. [friskolelova § 3-6](#) og [opplæringslova § 5-5](#) første ledd.

Underveisvurdering

§ 3-10. *Undervegsvurdering i fag*

All vurdering som skjer før avslutninga av opplæringa er undervegsvurdering. Undervegsvurdering i fag skal vere ein integrert del av opplæringa, og skal brukast til å fremje læring, tilpasse opplæringa og auke kompetansen i fag. Undervegsvurderinga kan vere både munnleg og skriftleg.

I undervegsvurderinga i fag skal elevar

- a. delta i vurderinga av eige arbeid og reflektere over eiga læring og faglege utvikling
- b. forstå kva dei skal lære og kva som blir venta av dei
- c. få vite kva dei meistrar
- d. få rettleiing om korleis dei kan arbeide vidare for å auke kompetansen sin.

Undervegsvurderinga skal nyttast til å vurdere om eleven har tilfredsstillande utbytta av opplæringslova § 5-1 og § 5-4. Elevar med individuell opplæringsplan skal ha undervegsvurderinga basert på den opplæringsplanen som er utarbeidd for dei, jf. friskolelova § 3-6 og opplæringslova § 5-5 første ledd.

OBS! Endring
også i § 3-12 -
halvårsvurdering

Sluttvurdering

- Gi informasjon om kompetansen ved avslutningen av opplæringen i fag
  - Standpunkt-karakterer og eksamenskarakterer
  - Vurderingsmodul som ressurs til det lokale arbeidet – klar over jul! Inkluderer standpunkt-vurdering.

Kompetansepakker

- Sluttvurderinger er enkeltvedtak → klagerett

KOMPETANSEBEGREPET – Overordnet del

«Kompetanse er å kunne tilegne seg og anvende kunnskaper og ferdigheter til å mestre utfordringer og løse oppgaver i kjente og ukjente sammenhenger og situasjoner. Kompetanse innebærer forståelse og evne til refleksjon og kritisk tenkning.»

Film: Kompetansebegrepet (Udir.no)

Sammenhengen underveisvurdering - standpunktvurdering

- Samlet i ny § 3-15
- Kompetanse vist *i løpet av opplæringen* – en del av vurderingsgrunnlaget i standpunktcharakteren
- Ikke sette standpunktcharakteren bare på bakgrunn av kompetanse vist ved avslutningen av opplæringen
- Se etter den *samlede kompetansen eleven har oppnådd ved avslutningen av opplæringen* i faget.
- **NB** Kan ikke fastsette standpunktcharakter ut fra et karaktergjennomsnitt

Forskriften § 3-15 andre avsnitt

«[---] Kompetanse som eleven har vist i løpet av opplæringa, er ein del av vurderinga når standpunktcharakteren skal fastsetjast.»

Standpunktakrakter

Standpunktakrakter i fag (§ 3-15):

- Uttrykk for elevens *samlede kompetansen* i faget ved avslutningen av opplæringen
- Begrepet «bredd vurderingsgrunnlag» er erstattet med – eleven skal ha fått mulighet til å vise sin kompetanse på flere og varierte måter
- Kompetanse vist underveis er en del av vurderingen av standpunktakrakteren
- Faglærer setter standpunktakrakter
- Enkeltvedtak om ikke å gi standpunktakrakter (IV). Krav om skriftlig varsel.

Standpunktakrakter i orden og i oppførsel (§ 3-16):

- Uttrykk for elevens orden/oppførsel ved avslutningen av opplæringen
- Daglig leder/rektor ansvar, fastsettes etter drøfting kontaktlærer og elevens andre lærere

Klage på standpunktkarakter

- Kapittel 5 i forskriften – klage på vurdering (særregler)
- Elever over 15 år har selvstendig klagerett – om under 15 år kreves foreldrenes samtykke
- Elever under 18 år – foreldrene har selvstendig klagerett

Klage standpunktkarakter i fag

- Grunnlaget for vurdering i fag er læreplanenes kompetanse mål
- Faglærer må skrive en begrunnelse for vurderingen
- Kan ikke klage på selve karakteren – Vi ser om reglene er fulgt
- Oppheving – til skolen for ny vurdering. Daglig leder/rektor fastsetter endelig karakter. Må begrunnes.

Se veileder om *Behandling av klager på standpunktkarakterer i fag*

Nyttige lenker

Utdanningsdirektoratets temasider om vurdering *Vurderingspraksis – Vurdering for læring*: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/vurdering/>

Rundskriv Udir-2-2020 om *Individuell vurdering*: <https://www.udir.no/regelverkstolkninger/opplaring/vurdering/udir-2-2020-individuell-vurdering/>

Utdanningsdirektoratets veileder for *Behandling av klager på standpunktcharakter i fag*:
<https://www.udir.no/regelverkstolkninger/opplaring/vurdering/behandling-av-klager-pa-standpunktcharakterer-i-fag/>

Kompetansepakker
<https://bibsystest.instructure.com/courses>

Film: Kompetansebegrepet (Udir.no)
<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/stottemateriell-til-overordnet-del/film-kompetansebegrepet/>

Forskning VFL
<https://www.udir.no/tall-og-forskning/finn-forskning/rapporter/erfaringer-fra-nasjonal-satsing-pa-vurdering-for-laring-2010-2018/>